

השפעת ניסיון עבר ופתיחות לחוויה על הכוונה לקחת קורס מקוון (פוסטר)

אינה בלאו
האוניברסיטה הפתוחה
inabl@openu.ac.il

שרית מולדובן
האוניברסיטה הפתוחה
saritmo@openu.ac.il

לאוניד בליאכמן
האוניברסיטה הפתוחה
blyachman@gmail.com

The Effect of Previous Experience and Openness to Experience on the Intentions to Take an Online Course (Poster)

Leonid Blyachman
The Open University of Israel
blyachman@gmail.com

Sarit Moldovan
The Open University of Israel
saritmo@openu.ac.il

Ina Blau
The Open University of Israel
inabl@openu.ac.il

Abstract

This research explores how previous experience with online courses and the "openness to experience" personality trait affects the intentions to take a mandatory or elective online course. The results suggest that the intentions to take an online course increases when students have previous experience with online courses, but only for elective courses. These intentions decrease when students lack previous experience with online courses and are highly open to experience. The students avoid taking an online course if they don't have previous experience of studying such courses.

Keywords: previous experience, openness to experience, online course, higher education.

תקציר

בשנה האחרונה מגפת הקורונה היוותה אתגר בלתי צפוי והובילה למעבר חד מהוראה פרונטלית להוראה מקוונת. המחקר שנערך בראשית המגפה בחן בין היתר כיצד ניסיון העבר של סטודנטים בקורסים מקוונים, סוג הקורס (חובה/בחירה) והתכונה "פתיחות לחוויה" משפיעים על הכוונה לקחת קורס מקוון. המחקר מבוסס על ההנחה כי ככל שאדם בעל ידע, כך הוא נכון לאמץ חידושים (Ram, 1987; Song et al., 2004), וכי ניסיון בקורסים מקוונים עשוי להגביר כוונה ללמוד באופן מקוון (Liu et al., 2010).

במחקר השתתפו 337 סטודנטים לתואר ראשון דוברי עברית כשפת אם במעמד סוציו-אקונומי בינוני וגבוה. הסטודנטים העריכו את כוונתם לקחת קורס מקוון אסינכרוני, מחציתם במסגרת קורס חובה כתנאי למעבר לשנה הבאה, ומחציתם כקורס בחירה (Venkatesh et al., 2003). כמו כן, נמדדה התכונה "פתיחות לחוויה" לפי סולם מקוצר מתוך מודל "חמשת הגדולים" (The Big5 model; Costa & McCrae, 1992). יחד עם פרטים דמוגרפיים נבדק ניסיון העבר בקורסים מקוונים.

נמצא שניסיון בקורסים מקוונים מגביר באופן מובהק את הכוונה ללמוד קורס מקוון, כאשר מדובר בקורס בחירה. נבדק האם סוג הקורס (חובה/בחירה) ממתן את הקשר שבין ניסיון העבר לכוונה לקחת קורסים מקוונים ונמצא כי בעלי ניסיון קודם נרתעים מקורס חובה מקוון. "פתיחות לחוויה" הנקשרת לאוטונומיה שכלית ורגשית, מקוריות, סקרנות ושאיפה לשינוי (McCrae & Costa, 1989; Roccas et al., 2002) נמצאה קשורה לכוונה לשימוש בטכנולוגיות למידה ולנטייה לחדשנות ופתיחות לרעיונות חדשים (Nov & Ye, 2008). על אף זאת, במחקר זה התכונה "פתיחות לחוויה" לא השפיעה באופן מובהק על "כוונה לקחת קורס מקוון".

ניסיון בקורסים מקוונים נמצא כממתן את הקשר השלילי בין "פתיחות לחוויה" ו-"כוונה לקחת קורס מקוון". כלומר, בעלי פתיחות גבוהה לחוויה וללא ניסיון עם קורסים מקוונים פחות מעוניינים לקחת קורס מקוון. עוד נמצא אפקט אינטראקציה מובהק בין סוג הקורס (חובה/בחירה) לבין הניסיון של הסטודנט עם קורסים מקוונים. הכוונה לקחת קורס מקוון עלתה רק בקרב בעלי ניסיון בקורסים מקוונים ורק שמדובר בקורס בחירה. בנוסף נמצאה אינטראקציה בין ניסיון בקורסים מקוונים לבין "פתיחות לחוויה", כאשר סטודנטים ללא ניסיון בקורסים מקוונים ובעלי פתיחות גבוהה לחוויה נמנעו יותר מלקחת קורס מקוון.

לסיכום, ממצאי המחקר מצביעים כי סטודנטים בעלי ניסיון בלימודים מקוונים מראים יותר נכונות לקחת קורס מקוון כאשר מדובר בקורס בחירה. לעומת זאת, סטודנטים ללא ניסיון בלימודים מקוונים נרתעים מלימוד קורס מקוון כאשר הם בעלי פתיחות גבוהה לחוויה. המחקר מצביע על החשש של סטודנטים לקחת לראשונה קורס מקוון, במיוחד כשמדובר בקורס חובה המכריע. ממצאי המחקר מקדמים את ההבנה כיצד ניסיון עבר ותכונת אישיות "פתיחות לחוויה" משפיעים על כוונת הסטודנטים לקחת קורסים מקוונים ואיזה היבטים רצוי למורים לקחת בחשבון בתכנון קורסים מקוונים.

מילות מפתח: ניסיון עבר, פתיחות לחוויה, קורס מקוון, השכלה גבוהה.

תודות

מחקר זה (מס 1197/15) נתמך על-ידי הקרן הלאומית למדע ועל ידי קרן המחקר של האוניברסיטה הפתוחה.

מקורות

- Costa Jr, P. T., & McCrae, R. R. (1992). Revised NEO personality inventory (NEO-PI-R) and NEO five-factor (NEO-FFI) inventory professional manual. *Odessa, FL: PAR.*
- Liu, I. F., Chen, M. C., Sun, Y. S., Wible, D., & Kuo, C. H. (2010). Extending the TAM model to explore the factors that affect Intention to Use an Online Learning Community. *Computers & education, 54*(2), 600-610.
- McCrae, R. R., & Costa Jr, P. T. (1989). Rotation to maximize the construct validity of factors in the NEO Personality Inventory. *Multivariate Behavioral Research, 24*(1), 107-124.
- Nov, O., & Ye, C. (2008). Personality and technology acceptance: Personal innovativeness in IT, openness and resistance to change. In *Hawaii International Conference on System Sciences Proceedings of the 41st Annual*, 448-448.
- Ram, S. (1987). A model of innovation resistance. *North American Advances in Consumer Research, 14*, 208-212.
- Roccas, S., Sagiv, L., Schwartz, S. H., & Knafo, A. (2002). The big five personality factors and personal values. *Personality and social psychology bulletin, 28*(6), 789-801.
- Song, L., Singleton, E. S., Hill, J. R., & Koh, M. H. (2004). Improving online learning: Student perceptions of useful and challenging characteristics. *The internet and higher education, 7*(1), 59-70.
- Venkatesh, V., Morris, M. G., Davis, G. B., & Davis, F. D. (2003). User acceptance of information technology: Toward a unified view. *MIS quarterly, 425-478.*